

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ

Keskustelua korkeakoulutuksen laadusta

Miten varmistetaan korkeakoulujen pienten osaamiskokonaisuuksien laatu?

Havainnot meneillään olevalta KARVIN kolmannelta auditointikierrokselta

- Koulutusten suunnittelussa, toteutuksessa ja arvioinnissa on tapahtunut myönteistä kehitystä
- Koulutustoimintaa johdetaan systemaattisesti
- Koulutusten osaamisperustaisuus ja opiskelijälähtöisyys ovat vahvistuneet
- Opetussuunnitelmaprosessit ovat aiempaa selkeämpiä, ja koulutusten työelämänäkökulmat ovat vahvistuneet
- Yhteiskunnallinen vuorovaikutus ja vaikuttavuus ovat korkeakouluissa aiempaa tavoitteellisempia

Havainnointia meneillään olevalta KARVIN kolmannelta auditointikierrokselta

- Korkeakoulujen on syytä kehittää yhteiskunnallisen vuorovaikutuksen ja vaikuttavuuden seuranta ja arviointia
- Korkeakoulujen tulee myös vahvistaa opintojaksopalautteiden käsittelyä ja vastapalautteiden antamista opiskelijoille
- Korkeakoulujen kansainvälistymistä ja erityisesti kansainvälisten opiskelijoiden integrointia korkeakouluyhteisöön voisi kehittää
- TKI-toiminnan integrointia koulutukseen ja muuhun toimintaan tulee vahvistaa
- **Jatkuvan oppimisen organisointia ja tarjontaa tulee systematisoida**

Kansallinen korkeakoulujen jatkuvan oppimisen strategia, 9.12.2022

Korkeakoulujen jatkuvan oppimisen strategia rakentuu neljälle tavoite- ja toimenpidekokonaisuudelle:

1. Korkeakoulut tarjoavat selkeän polun asiantuntijana kehittymiselle ja pätevytykselle
  2. Korkeakoulutuksen avoimuus lisää sen saavutettavuutta
  3. Tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoiminta uudistamaan työyhteisöjen oppimista
  4. Digitaalinen palveluympäristö toimii tarjonnan ja tarpeiden kohtaamispaikkana
- Pienet osaamiskokonaisuudet ovat osa 1. tavoitetta, mutta tavoitteet kytkeytyvät toisiinsa.

Pienet osaamiskokonaisuudet

“One of the big buzzwords in higher education these days is ‘microcredentials’.”

– [Alex Usher, Higher Education Strategy Associates, 6.6.2019](#)

Hypestä ollaan matkalla kohti konkretiaa:

- EU:n neuvosto hyväksyi suosituksen lähestymistavasta pieniin osaamiskokonaisuuksiin elinikäisen oppimisen ja työllistyvyyden tukemiseksi, 27.6.2022
- Digivisio2030-hankkeessa on tarkasteltu kattavasti pieniin osaamiskokonaisuuksiin liittyviä vaatimuksia ja avoimia kysymyksiä, 27.4.2023

NEUVOSTON SUOSITUS

annettu 16 päivänä kesäkuuta 2022

eurooppalaisesta lähestymistavasta pieniin osaamiskokonaisuuksiin elinikäisen oppimisen ja työllistyvyyden tukemiseksi
(2022/C 243/02)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 149 ja 292, 165 ja 166 artiklan,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

1. Euroopassa yhä useampien ihmisten on päivitettävä ja kehitettävä tietojaan, taitojaan ja osaamistaan täyttääkseen virallisen koulutuksensa ja nopeasti muuttuvan yhteiskunnan ja työmarkkinoiden tarpeiden välisen kuulon. Covid-19-pandemiasta toipuminen sekä digitaalinen muutos ja vihreä siirtymä ovat nopeuttaneet elin-, oppimis- ja työskentelytapojen muutosvauhtia. Ne ovat myös korostaneet, että ihmisten on oltava paremmin varautuneita nykyisten ja tulevien haasteiden käsittelyyn. Pandemia on vaikuttanut sekä nuorten että aikuisten uranäkymiin. Se on myös lisännyt työttömyyttä ja vahingoittanut satojen miljoonien ihmisten fyysisistä, henkistä ja emotionaalista hyvinvointia Euroopassa.
2. Yksi eurooppalaisten yritysten ja työnantajien suurimmista haasteista on asiaankuuluvien taitojen riittämätön tarjonta EU:n työmarkkinoilla. Samanaikaisesti työntekijät kohtaavat ennennäkemättömiä muutoksia työn organisoimisissa. Lisäksi tehtäväprofiilit ja osaamisvaatimukset muuttuvat perustavanlaatuisesti digitaalisen muutoksen ja vihreän siirtymän vuoksi. Jäsenvaltioiden työllisyyspolitiikan suuntaviivoista 15 päivänä lokakuuta 2021 annettun neuvoston päätöksen (EU) 2021/1868 (*) mukaisesti ”jäsenvaltiot ja unioni pyrkivät kehittämään yhteensovittettua työllisyysstrategiaa ja erityisesti edistämään ammattitaitoisien, koulutettujen ja mukautumiskykyisen työvoiman sekä tulevaisuuteen suuntautuvien ja talouden muutoksiin reagoivien työmarkkinoiden kehittämistä”. Jatkuvaa täydennys- ja uudelleen koulutusta on olennaisen tärkeää, jotta työntekijät voivat vastata nykyisen työnsä tarpeisiin tai siirtyä uusiin työpaikkoihin ja laajentuville aloille, kuten vihreille ja digitaalialoille, erityisesti väestön ikääntyessä.
3. Ihmisillä on oltava mahdollisuus laadukkaaseen opetukseen ja oppimiseen, joita tarjotaan eri tavoin ja eri ympäristöissä, jotta he voivat kehittää henkilökohtaisia, sosiaalisia, kulttuurisia ja ammatillisia tietojaan, taitojaan, ja osaamistaan. Koulutusjärjestelmien osalta on vaadittu joustavuuden lisäämistä ja sellaisten ratkaisujen löytämistä, joiden avulla oppijakeskeisempi, helposti saatavilla oleva ja osallistava oppiminen saataisiin entistä laajemmän joukon saataville. Myös epävirallisen koulutuksen tarjoajat vastaavat tähän tarpeeseen tarjoamalla uusia ja innovatiivisia mahdollisuuksia täydennys- ja uudelleen koulutukseen.
4. Toimiva elinikäisen oppimisen kulttuuri on avainasemassa sen varmistamisessa, että kaikilla on tiedot, taidot ja osaaminen, jota he tarvitsevat menestyäkseen yhteiskunnassa, työmarkkinoilla ja henkilökohtaisessa elämässä. On olennaisen tärkeää, että ihmiset voivat saada laadukasta ja tarkoituksenmukaista koulutusta sekä täydennys- ja uudelleen koulutusta koko elämänsä ajan. Elinikäisen oppimisen mahdollisuuksien olisi oltava osa oppilaitosten pitkän aikavälin strategiaa, jotta voidaan parantaa niiden kykyä vastata työnantajien ja oppijoiden nopeasti muuttuviin tarpeisiin. Tämä mahdollistaisi moninaisemman oppijajoukon (mukaan lukien näiden oppilaitosten tutkinnon suorittaneet ja muut aikuisopiskelijat) täydennys- ja uudelleen koulutukseen. Korkeakoulujen, ammatillisten oppilaitosten, aikuiskoulutuksen tarjoajien ja pienten osaamiskokonaisuuksien muiden tarjoajien, myös työnantajien, on suositeltavaa tehdä yhteistyötä ja sisällyttää tuoreimpia tutkimustuloksia oppimahdollisuuksien suunnitteluun ja päivittämiseen.
5. Pienet osaamiskokonaisuudet voisivat auttaa varmentamaan pienten räätälöityjen oppimiskokemusten tulokset. Ne mahdollistavat tietojen, taitojen ja osaamisen kohdennettua ja joustavaa hankkimista, jotta voidaan vastata yhteiskunnan ja työmarkkinoiden uusiin ja kehittyviin tarpeisiin, sekä antaa yksilöille mahdollisuuden täydentää sellaisia taitoja, joita he tarvitsevat menestyäkseen nopeasti muuttuvassa ympäristössä, korvaamalla kuitenkin perinteisiä tutkintoja. Ne voivat tarvittaessa täydentää olemassa olevia tutkintoja ja antaa lisäarvoa, heikentämättä kuitenkaan täysimittaisen ohjelman keskeistä merkitystä muodollisissa ja ammatillisissa koulutuksissa. Pieniä osaamiskokonaisuuksia voidaan suunnitella ja antaa erilaiset tarjoajat eri oppimisympäristöissä (viralliset, epäviralliset ja arkioppimisen ympäristöt).
6. Vaikka pieniä osaamiskokonaisuuksia käytetään yhä enemmän, Euroopassa ei ole yhteistä määrittelmää tai standardeja. Tämä rajoittaa pienten osaamiskokonaisuuksien ymmärtämistä ja käyttöönottoa ja heikentää siten pienten osaamiskokonaisuuksien mahdollisuuksia helpottaa joustavia oppimis- ja urapolkuja. Tällä suosituksella pyritään tukemaan pieniin osaamiskokonaisuuksiin kohdistuvan huomattavan rakentamista kaikkialla Euroopassa kaikkien osapuolten, niin tarjoajien kuin edunsaajien, keskuudessa.

Pienet osaamiskokonaisuudet

- Korkeakoulujen tarjoamien pienien osaamiskokonaisuuksien laatu voisi olla erottava tekijä muulle pienten osaamiskokonaisuuksien tarjonnalle
- Valmistuessaan Digivision jatkuvan ja joustavan oppimisen tarjottimen kaltaiset palvelut ja niiden tarjonta tulevat olemaan suurelle yleisölle keskeinen näkymä korkeakoulutuksen laatuun

DIGIVISIO Visio ▾ Osallistu ▾ Meistä ▾

Modulaarisuus ja pienet osaamiskokonaisuudet – uusi katsaus ajankohtaisiin käsitteisiin auttaa rakentamaan jatkuvan oppimisen tarjotinta

[Lataa raportti](#)

[Lataa kirjallisuuskatsaus](#)

Korkeakoulujen yhteisen Digivision 2030 –hankkeen tavoitteena on joustavoittaa oppimispolkuja elämän eri vaiheissa. Yhden keinoon siihen tarjoavat opintojen modulaarisuus ja pienten osaamiskokonaisuuksien tuominen oppijoiden ulottuville.

Vuoden 2022 puolella asetettiin osatoteutustyö laatimaan katsaus, joka auttaa ymmärtämään modulaarisuutta jatkuvan oppimisen perustana. Modulaarisuutta ja OPS-yhteistyötä koskevan katsauksen ovat laatineet asiantuntijat **Eeva Liikanen** (TAMK), **Hanna Nurmi** (TAU), **Anna-Greta Nyström** (ÅA), **Petri Sjöblom** (UTU), **Terhi Skaniakos** (JYU), **Sirpa Tuomi** (JAMK) ja **Anneli Ylitalo** (Turun AMK). Ryhmä pohti myös, mitä pienillä osaamiskokonaisuuksilla (englanniksi micro credentials) Suomessa tarkoitetaan.

Euroopan unionin neuvosto on laatinut jäsenvaltioilleen suosituksen pienten osaamiskokonaisuuksien tuomisesta oppijoiden saataville. Suomessa pienet osaamiskokonaisuudet kytkeytyvät kansalliseen jatkuvan oppimisen strategiaan. Opetus- ja kulttuuriministeriö selvittääkin niiden määrittelyä ja käyttöönottoa yhdessä korkeakoulujen ja

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ

Miten varmistetaan korkeakoulujen pienten osaamiskokonaisuuksien laatu?

→ Jakautuminen pienryhmiin, ryhmissä keskustelu ja yhteinen purku

**Suomalaisessa
korkeakoulutuksessa
lähtökohtana on, että
korkeakoulun
laadunvarmistus kattaa
koko sen toiminnan.**

KYSYMYS 1:

- Pitääkö edellä esitetty lähtökohta paikkansa koulutusmuotojen ja -toteutusten kehittyessä, etenkin ei-tutkintoon johtavassa koulutuksessa?
- Kuuluvatko pienet osaamiskokonaisuudet siis korkeakoulujen laadunvarmistuksen piiriin?
- Jos kyllä, miten tämä on korkeakouluissa varmistettu?

KYSYMYS 2:

- Jos pienet osaamiskokonaisuudet suoritetaan kokonaan digitaalisesti ajasta ja paikasta riippumattomasti, mitä vaikutuksia sillä on laatuun ja laadunvarmistukseen?
- Osaamiskokonaisuuksia voidaan toteuttaa yhteistyössä toimijan kanssa, jolle yhteiset työkalut (ECTS, osaamistavoitteet) eivät ole tuttuja (yritykset, toinen aste, järjestöt, jne.). Miten varmistetaan yhteismitallisuus tutkintokoulutuksen kanssa ja vältetään opintopisteiden (ja niiden maineen) inflaatio?

KYSYMYS 3:

- Riittääkö korkeakoulujen sisäinen laadunvarmistus takaamaan läpinäkyvyyden ja täten luottamuksen pieniin osaamiskokonaisuuksiin?
- Vai pitäisikö pienten osaamiskokonaisuuksien laadunvarmistuksesta säätää tai sopia erikseen?

Keskusteluissa mahdollisesti huomioitavia lisänäkökulmia

- Edelliset pohdinnat koskettavat myös tutkintokoulutuksia
- Digitaalisuuden ja tekoälyn hyödyntämisen edelleen kehittyminen → oppimiselle uudenlaisia haasteita, myös uudenlaisia osaamistavoitteita (esim. adaptiivinen ongelmanratkaisu ja eettinen päätöksenteko)
- Moninaistuva opiskelijajoukko (opiskelijamäärän kasvu) → uusien opiskelijoiden valmiuksien kirjo laaja, erilaisia tuen tarpeita
- Vaikutukset koulutuksen laadun odotuksiin ja opettajien osaamisen kehittämiseen. Pedagogisten linjausten merkitys ja jalkautuminen käytännön tasolle
- Toisaalta ei vain reagoida ulkoapäin tuleviin vaatimuksiin vaan miten toimitaan proaktiivisesti: korkeakoulutuksen yhteiskuntaa uudistava tehtävä

Kiitos!

Keskustelu aiheen tiimoilta varmasti jatkuu.